

113

A

نام:

نام خانوادگی:

محل امضا:

دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه
۱۳۹۴/۱۲/۱۴

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح عی شود»
امام خمینی (ره)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

آزمون ورودی دوره دکتری (نیمه‌تمتر کز) – سال ۱۳۹۵

محیطزیست – برنامه‌ریزی (کد ۲۱۲۰)

مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سوال: ۷۵

عنوان دروس اختصاصی، تعداد و شماره سوالات

ردیف	دروس اختصاصی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره
۱	ارزیابی و آمایش سرزمنی، اکولوژی و بیومهای ایران، مبانی و نئوری‌های برنامه‌ریزی محیطزیست	۷۵	۱	۷۵

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

ارزیابی و آمایش سرزمین:

- ۱ بطور کلی نواحی مناسب جهت سکونت، چند درصد سطح کره زمین را تشکیل می‌دهند؟
 ۱) ۱۷ ۲) ۱۹ ۳) ۲۷ ۴) ۲۹
- ۲ کدام عبارت می‌تواند جایگزین «نادرستی نوع استفاده سرزمین» در آمایش سرزمین تلقی شود؟
 ۱) کاربری زمین در اراضی شیبدار ۲) استفاده غیرمنطقی
 ۳) تخریب و فرسایش خاک ۴) توزیع و پراکندگی کاربری‌ها
- ۳ واحد کار آمایش سرزمین (از نظر علمی) کدام است؟
 ۱) آبخیز ۲) استان ۳) شهرستان ۴) پهنه سرزمین
- ۴ مرحله دوم تهیه طرح آمایش سرزمین شامل چه اقدامی است؟
 ۱) ارزیابی توان اکولوژیکی ۲) ارزیابی توان اکولوژیکی و اقتصادی سرزمین‌ها
 ۳) ارزیابی توان اقتصادی اجتماعی و فرهنگی سرزمین ۴) ارزیابی توان اقتصادی اجتماعی و فرهنگی سرزمین
- ۵ کدام مورد درست است؟
 ۱) طبیعت نیاز به برنامه‌ریزی دارد.
 ۲) انقلاب کشاورزی آغاز دوره برنامه‌ریزی ذاتی انسان است.
 ۳) انسان به عنوان یک ارگانیسم زندگ، برنامه‌ریزی را با ذات ارگانیسمی خود همزاد یافته.
 ۴) شکل گیری شهر به عنوان بزرگ‌ترین دستاورده بشری بدون برنامه‌ریزی مدرن امکان‌پذیر نیست.
- ۶ کدام واژه ترکیبی با توسعه پایدار را می‌توان به عنوان مزیت نهایی برای آمایش سرزمین به کار برد؟
 ۱) توسعه پایدار و فراگیر ۲) توسعه پایدار و درخور
 ۳) مزیت اقتصادی توسعه پایدار ۴) مزیت زیست‌محیطی توسعه پایدار
- ۷ منطقه برنامه‌ریزی در تقسیم‌بندی ریچاردسون، چه منطقه‌ای است؟
 ۱) در آن حداقل یک حوضه آبخیز وجود دارد.
 ۲) در آن یک یا چند شهر بر کل منطقه غلبه دارد.
 ۳) از نظر ویژگی‌های خاص نظریه زبان، وضعیت غالب کشاورزی یا وضعیت فیزیکی و ... همگن باشد.
 ۴) بر مبنای قانونی و توسط دولت به منظور تعیین مراتزهای سیاسی و اداری مشخص می‌گردد.
- ۸ طرفیت تولید طبیعی (BC) یک کشور، چگونه محاسبه می‌شود؟
 ۱) تابع تراکم زیستی کشور است.
 ۲) جمعیت بخش بر کل اراضی بارور
 ۳) جمعیت بخش بر تولید محصولات کشاورزی
 ۴) تابع تعداد و نوع اراضی بارور یک کشور، میانگین تولید محصولات کشاورزی
- ۹ ضوابط ملی آمایش سرزمین در چه سالی و توسط چه مرجعی به تصویب رسید؟
 ۱) ۱۳۸۲ ، مجلس شورای اسلامی
 ۲) ۱۳۸۳ ، هیئت دولت
 ۳) ۱۳۸۲ ، شورای عالی حفاظت محیط‌زیست و مجمع تشخیص مصلحت نظام
 ۴) ۱۳۸۲ ، شورای عالی شهرسازی و معماری کشور و مجمع تشخیص مصلحت نظام

- ۱۰ عوامل مؤثر در شکل‌گیری سازمان فضایی کشور به چند دسته تقسیم می‌شوند؟
- (۱) به دو دسته شهری و روستایی
 - (۲) به سه دسته محلی، منطقه‌ای و ملی
 - (۳) به دو دسته عوامل ارادی و غیرارادی
 - (۴) به سه دسته کالبدی، اجتماعی، اقتصادی
- ۱۱ کدام مورد، از مهم‌ترین عوامل تنگناهای فراروی آمایش کشور محسوب می‌شود؟
- (۱) بلایای طبیعی
 - (۲) شرایط طبیعی کشور
 - (۳) عدم تعادل‌های اقتصادی مناطق مختلف کشور
 - (۴) واحد ترکیب شده
- ۱۲ در فرمول $Ji = J(I - 1) + E$ پارامتر J معادل کدام است؟
- (۱) شماره نقشه‌رویی
 - (۲) تعداد کل طبقات نقشه زیرین
 - (۳) پارامتر شکل زمین
 - (۴) برآمد نفت
- ۱۳ کدام مورد، تعریف جامع‌تری از آمایش سرزمین است؟
- (۱) برنامه‌ریزی کالبدی سرزمین
 - (۲) شناخت و منطقه‌بندی سرزمین
 - (۳) توزیع بهینه جمعیت و فعالیت در پهنه سرزمین
 - (۴) ارزیابی توان اکولوژیک سرزمین و پیش‌بینی آینده روش اسکالوگرام به چه منظور مورداستفاده قرار می‌گیرد؟
- ۱۴
- (۱) ارزیابی سرزمین
 - (۲) سنجش توسعه پایدار
 - (۳) تعیین سلسله‌مراتب سکونتگاهی
 - (۴) پهنه‌بندی مناطق طبیعی کشور
- ۱۵ به کدام برنامه، برنامه‌ریزی افقی گفته می‌شود؟
- (۱) فضایی
 - (۲) ملی
 - (۳) محلی
 - (۴) منطقه‌ای
- ۱۶ کدام عبارت، در خصوص سیستم‌های اکولوژیکی درست است؟
- (۱) سیستم دینامیک خطی
 - (۲) سیستم استاتیک خطی
 - (۳) سیستم دینامیک غیرخطی
 - (۴) سیستم استاتیک غیرخطی
- ۱۷ از تقسیم فاصله کانونی دوربین به ارتفاع پرواز از سطح زمین در عکس‌های هوایی، چه پارامتری به دست می‌آید؟
- (۱) طول پرواز
 - (۲) مقیاس عکس
 - (۳) وسعت پرواز
 - (۴) طول و عرض عکس
- ۱۸ برای ارزیابی یک توده جنگلی که نقشه آن با مقیاس ۱:۱۰۰۰۰ روى شبکه نقاط به فاصله یک سانتی‌متری قرار داده شده تعداد ۱۷۶ نقطه شمارش شده است. مساحت این توده چند هکتار است؟
- (۱) ۱/۱۷۶
 - (۲) ۱۷/۶
 - (۳) ۱۷۶۰
 - (۴) ۱۷۶
- ۱۹ در کدام دیدگاه، از ارزش‌های تفرجی طبیعت می‌توان در حد ظرفیت برد اکولوژیک استفاده کرد؟
- (۱) حفاظت‌گرا
 - (۲) حراست‌گرا
 - (۳) تفرج‌گرا
 - (۴) برداشت و رهاسازی
- ۲۰ عوامل تأثیرگذار بر توزیع فضایی واکنش زیستی یک جاندار، کدام است؟
- (۱) توزیع یکنواخت منابع و رقابت درون‌گونه‌ای در زمان و فضا
 - (۲) توزیع غیریکنواخت منابع و رقابت بین‌گونه‌ای در زمان و فضا
 - (۳) توزیع یکنواخت منابع و رقابت درون‌گونه‌ای و بین‌گونه‌ای در زمان و فضا
 - (۴) توزیع غیریکنواخت منابع و رقابت درون‌گونه‌ای و بین‌گونه‌ای در زمان و فضا
- ۲۱ در زمین‌هایی که جنس طبقات زمین یکنواخت بوده، بافت نرمی دارند و گسل هم دیده نمی‌شود، معمولاً چه شبکه زهکشی به وجود خواهد آمد؟
- (۱) درختی
 - (۲) شعاعی
 - (۳) داربستی
 - (۴) راست‌گوش

- ۲۲- ویژگی داشتن نقش اصلی و غالب در پویایی سیمای سرزمین، مربوط به کدام یک از اجزاء آن است؟
- (۱) لکه (۲) ماتریس (۳) موزاییک (۴) کریدور
- ۲۳- در تعریف برنامه‌ریزی فضایی از دیدگاه کدام شخصیت، بر بعد اقتصادی تأکید شده است؟
- (۱) میسرا (۲) اسمیت (۳) له فدور (۴) پاتسی هیلی
- ۲۴- به کوچک‌ترین واحد سرزمین که از نظر شکل زمین، خاک و رستنی‌ها همگن باشد چه می‌گویند؟
- (۱) لندتیپ (۲) اکورژیون (۳) ایستگاه (۴) لندسیستم
- ۲۵- در هرم سرمايه‌های موجود یک جامعه، کدام سرمايه در رأس هرم قرار دارد؟
- (۱) طبیعی (۲) اجتماعی (۳) اقتصادی (۴) انسان‌ساخت

اکولوژی و بیوم‌های ایران:

- ۲۶- زهانی که پوشش گیاهی تحت فشار چرای ممتد و منقطع قرار گیرد، تنوع پوشش گیاهی به چه صورت خواهد شد؟
- (۱) کاهش می‌یابد. (۲) تغییری نمی‌کند.
- (۳) افزایش می‌یابد. (۴) اول افزایش و سپس کاهش می‌یابد.
- ۲۷- سیستم سلسله مراتبی در سازمان طبیعت بر اساس کدام مورد است؟
- (۱) دربرگرفتن یکی با دیگری پدیدار شده است. (۲) هدف سیستم به صورت زیرسیستم دیده می‌شود.
- (۳) حضور بازخورد بین زیرسیستم‌ها پدیدار شده است. (۴) اندازه و گستره و یا نرخ و سرعت فرایندها قابل تعیین است.
- ۲۸- در اکولوژی، ارتباطات درون‌شهری را چگونه بررسی کنیم؟
- (۱) بر اساس جریان مواد و انرژی و گونه در اکوسیستم شهر
- (۲) بر اساس چرخه مواد و انرژی و تبادلات اکوسیستم انسانی
- (۳) بر اساس چرخه مواد و جریان انرژی و جایه‌جایی گونه‌ها بین اکوسیستم‌ها
- (۴) به صورت تبادلات بین زیرسیستم‌های زیستی و فیزیکی و مدیریتی اکوسیستم شهر
- ۲۹- در ایران خدمات اکولوژیک عرضه شده توسط کدام اکوسیستم مهم‌تر است؟
- (۱) کوه (۲) دشت (۳) جنگل (۴) دریا
- ۳۰- در مورد ساختار سرزمین در ایران کدام درست است؟
- (۱) همواره متجانس و متحول است. (۲) همواره نامتجانس و متحول است.
- (۳) متجانس ولی با مقیاس بزرگ‌تر غیرمتجانس است.
- (۴) سرزمین‌های ناهموار نامتجانس ولی در کنار هم متجانس
- ۳۱- کدام مقیاس اکولوژیک برای برنامه‌ریزی استفاده از سرزمین در ایران مناسب‌تر است؟
- (۱) حوضه آبخیز یا آبریز ولی به تفکیک سرزمین
- (۲) حوضه آبخیز یا آبریز ولی به تفکیک اکوسیستم
- (۳) در چند مقیاس مختلف ولی مکمل و مرتبط و پیوسته
- (۴) در مقیاس اکوسیستم و تبادلاتشان در محدوده سرزمین موردنظر

- ۳۲- در اکولوژی، واژه **Dispersal** با کدام مورد مترادف است؟
- (۱) پراکنش موجودات زنده
 - (۲) رقابت بین گیاهان
 - (۳) پراکنش تصادفی گیاهان
 - (۴) رقابت موجودات با یکدیگر
- ۳۳- در نظریه تک اوچی کلمنسس، یک جامعه اوج با کدام مورد به وجود می‌آید و باقی می‌ماند؟
- (۱) بارندگی
 - (۲) الگوی عمومی
 - (۳) عوامل خاکی
 - (۴) سری تحولی
- ۳۴- مهم‌ترین عامل تعیین‌کننده اندازه واحد نمونه‌برداری با استفاده از روش «Species area curve» کدام است؟
- (۱) نوع گونه
 - (۲) تنوع گونه‌ای
 - (۳) اندازه گونه
 - (۴) پراکنش گونه
- ۳۵- پدیده ترموکلاین در کدام منطقه، از پایداری بیشتری برخوردار است؟
- (۱) گرم‌سیری
 - (۲) نیمه‌گرم‌سیری
 - (۳) میان‌سیری
 - (۴) معتدله
- ۳۶- کدام گروه از مهره‌داران در ایران از تنوع گونه‌ای بیشتری برخوردار است؟
- (۱) خزندگان
 - (۲) پرنده‌گان
 - (۳) پستانداران
 - (۴) ماهیان آب شیرین
- ۳۷- جمعیت‌هایی که به‌واسطه موانع غرفایابی از یکدیگر جدا شده‌اند را چه می‌نامند؟
- (۱) Allopatric
 - (۲) Semipatric
 - (۳) Parapatric
 - (۴) Sympatric
- ۳۸- وجود هوموس در خاک سبب کدام مورد نمی‌شود؟
- (۱) بیهود تهییه خاک
 - (۲) معدنی شدن خاک
 - (۳) کاهش ظرفیت تبادل یونی
 - (۴) افزایش ظرفیت تبادل یونی
- ۳۹- از نظر وارمینگ، لینوفیت‌ها چه گیاهانی هستند؟
- (۱) در ستگ‌ها می‌رویند
 - (۲) در ماسه‌ها می‌رویند
 - (۳) در شکاف ستگ‌ها می‌رویند
 - (۴) در خاک‌های آهکی می‌رویند
- ۴۰- جایی که فرد، جمعیت یا گونه زندگی می‌کند مترادف با کدام مورد است؟
- (۱) زیستگاه
 - (۲) بیوم
 - (۳) قلمرو
 - (۴) آشیان اکولوژیک
- ۴۱- پایداری و مقاومت کدام توده جنگلی از بقیه بیشتر است؟
- (۱) همسال و خالص
 - (۲) همسال و آمیخته
 - (۳) ناهمسال و خالص
 - (۴) ناهمسال و آمیخته
- ۴۲- کدام مورد بیانگر مفهوم **Xerosere** است؟
- (۱) توالی ثانویه بر روی سنگ
 - (۲) توالی اولیه بر روی سنگ
 - (۳) توالی ثانویه در محیط‌های مرطوب
 - (۴) توالی اولیه در محیط‌های مرطوب
- ۴۳- تعریف اکوتیپ از نظر تورسون در کدام مورد آمده است؟
- (۱) پاسخ محیطی یک‌گونه به بستر زیست اطراف
 - (۲) پاسخ رُنتیکی چندگونه به یک بستر زیست خاص
 - (۳) پاسخ محیطی یک‌گونه به یک بستر زیست خاص
 - (۴) پاسخ رُنتیکی یک‌گونه به یک بستر زیست خاص
- ۴۴- **Aestivation** معادل کدام مورد است؟
- (۱) بی‌خوابی
 - (۲) خواب تابستانه
 - (۳) خواب زمستانه
 - (۴) بیداری در طول شب
- ۴۵- کدام یک از اختصاصات معمول، مبنای نام‌گذاری جوامع است؟
- (۱) شکل رویشی آن
 - (۲) ارتفاع رویشی آن
 - (۳) معرف بودن گونه‌ها
 - (۴) گونه‌های غالب آن

۴۶- بیابان حاصل از جنگل زدایی، مصدق کدام مورد است؟ Disclimax (۲) Secondary succession (۴) ۴۷- جنگل های حرا در جنوب ایران دارای کدام ویژگی است؟ (۱) عدم تنوع گونه ای (۲) تنوع چشمگیر (۳) عدم تأثیر امواج (۴) بستر گلی چسبناک باضخامت زیاد	Climax (۱) Preclimax (۳) ۴۸- در کدام زمین ها، ایجاد قنات مناسب تر است؟ (۱) دشت رسی (۲) کوهپایه (۳) دشت سر ۴۹- جامعه گز و تاغ، شاخص کدام یک از مناطق ایران است؟ (۱) خزری (۲) زاگرس (۳) خلیج عمانی (۴) ایران و توران ۵۰- کدام مورد در خصوص pH یا اسیدیتۀ خاک درست است؟ (۱) مقیاس منفی نپرین است. (۲) مقیاس مثبت نپرین است. (۳) مقیاس منفی لگاریتمی است.
<u>مبانی و تئوری های برنامه ریزی محیط زیست:</u>	
۵۱- فرض کنید سدی در دست احداث است و پیش بینی می شود پس از آبگیری تعدادی روزتا همراه با زمین های کشاورزی غرقاب خواهند شد، به نظر شما برای مردم این روستاهای چه نوع برنامه ریزی می توان تجویز کرد؟ (۱) برنامه ریزی اقتضایی (۲) برنامه ریزی استراتژیک Participatory Planning (۴)	Advocacy Planning (۳)
۵۲- پس از تعیین اهداف کلی (goals) در برنامه، مهم ترین اقدام تعیین چه نوع اهداف دیگر است؟ Objectives (۴)	Purposes (۳)
۵۳- مهم ترین نیرو محركة (Driving Force) مسائل معاصر محیط زیست جهان کدام است؟ (۱) تغییرات اقلیمی (۲) شهرنشینی شتابان (۳) کاهش حجم منابع طبیعی (۴) افزایش فرآینده مصرف انرژی	Advocacy Planning (۳)
<u>مطابق تئوری ادوین لاک (Edvin lock).</u> هدف گذاری باید با رعایت ۵ اصل باشد. مخفف این اصول کدام است؟	
۵۴- SMART (۴)	DMYRS (۳)
۵۵- برنامه ریزی ساده از چه زمانی آغاز شد؟ (۱) از اوایل قرن بیستم (۲) همزمان با انقلاب صنعتی (۳) همزمان با انقلاب جماهیر شوروی	DAYNA (۲)
۵۶- کدام مورد، موجب مشروعیت برنامه ریزی می شود؟ (۱) بودجه (۲) دولت (۳) ثوری (۴) اهداف برنامه	STEEL (۱)
<u>LCA</u> تعبیر کدام واژه است؟	
(۱) تحلیل چرخه رشد (۲) تحلیل چرخه بحران (۳) تحلیل مشت نمونه خروار	(۴) تحلیل گهواره تا گور

-۵۸- تفکر استراتژیک به کدام معنا است؟

- (۱) در سربالایی و سربائیتی از حرکت نایستیم.
- (۲) به اینکه کارهای ما چه تأثیری بر دیگران دارد، توجه کنیم.
- (۳) همزمان هم بنا، هم لوکوموتیوران، هم خطاط و هم یک حسابدار باشیم.
- (۴) همزمان هم خلبان، هم لوکوموتیوران، هم نقاش، هم مهندس باشیم.

-۵۹- در سیستم، عملکرد آنتروپویی مشبّت کدام است؟

- (۱) عملکردش در جهت ایجاد نظم در سیستم است.
- (۲) عملکردش در خلاف جهت نظم سیستم است.
- (۳) فرصت‌های جدید برای سیستم خلق می‌کند.
- (۴) اثربخشی سیستم را تقویت می‌کند.

-۶۰- در برنامه چشم‌انداز ۲۰ ساله جمهوری اسلامی ایران، در سال افق ۱۴۰۴، جامعه ایران از نظر محیط‌زیست چگونه توصیف شده است؟

- (۱) بجهه‌مند از توسعه پایدار
- (۲) بجهه‌مند از توسعه پایدار شهری و روستایی
- (۳) بجهه‌مند از محیط‌زیست مطلوب
- (۴) کدام مدل، در تهیه گزارش وضعیت محیط‌زیست (SOE) کاربرد دارد؟

-۶۱- (۱) مدل ارزیابی توان DPSIR (۲) مدل فازی AHP (۳) نقد اصلی مدل برنامه‌ریزی جامع کدام است؟

- (۱) علمی نبودن
- (۲) عملی نبودن
- (۳) بزرگ‌مقیاس بودن
- (۴) کوچک‌مقیاس بودن

-۶۲- کدام نوع نظریه مبتنی بر عقیده و جهان‌بینی است؟

- (۱) هنجاری
- (۲) اثباتی
- (۳) انتقادی
- (۴) تفسیری

-۶۳- الزامات مشترک برنامه‌ریزی در سیستم‌های شهر، جامعه و طبیعت کدام است؟

- (۱) عملکردگرایی
- (۲) سازمان‌دهی فرکتال
- (۳) خودسازمان‌دهی خودانگیخته
- (۴) توسعه و کنترل توسعه

-۶۴- تغییر مدل سنتی برنامه‌ریزی در چند دهه اخیر به چه سمت و سوبی بوده است؟

- (۱) نظریه سیستم‌ها
- (۲) تمایز فرایند برنامه‌ریزی از محتوای آن
- (۳) ایجاد انواع مدل‌های برنامه‌ریزی رویه‌ای
- (۴) گسترش کاربردهای حوزه محتوایی برنامه‌ریزی

-۶۵- -۶۶- تعداد برنامه‌های توسعه «تهیه و اجراسده» و «تهیه‌شده و هرگز اجرانشده» در نظام برنامه‌ریزی ایران از آغاز تاکنون به تفکیک قبل و بعد از انقلاب اسلامی به ترتیب از راست به چپ شامل چه تعداد برنامه است؟

(۱) ۱+۵ ، ۵+۱	(۲) ۰+۶ ، ۶+۰	(۳) ۱+۵ ، ۶+۱
(۴) ۵+۰ ، ۵+۰		

-۶۷- ساخت نظریه عمومی در پارادایم هنجاری بر کدام اساس صورت می‌گیرد؟

- (۱) نقد واقعیت‌های به‌ظاهر قطعی جهان
- (۲) تحلیل رفتارهای انسان به‌عنوان پاسخی به عوامل درونی
- (۳) تحلیل رابطه بین واکنش‌های رفتاری انسان و عوامل محیط
- (۴) عملیاتی کردن فرایند تحقیق بدون دخالت دادن ارزش‌های محیطی

